

ki se jima je v zadnjih letih posvetil, sta bili podobnega značaja, to sta bili: geografska problematika naselij-taborov na Slovenskem in problem slovenskih geografskih imen. Žal del ni končal. Za svoj predmet »Jugoslavijo« je pisal tudi učbenike za srednje šole, ob katerih so se skozi dve desetletji izobraževali maturanti.

Najbolj pa je Lebanu ležalo pedagoško delo. Predaval je rad in s posebno zavzetostjo. Od prihoda v Ljubljano vse do zadnjega delovnega dneva je predaval na Pedagoški akademiji; zadnjih dvanajst let, ko je učil na Filozofski fakulteti, pa pomeni dvanajst solidnih, strokovno in pedagoško uspelih kurzov njegovega predmeta.

Pokojnik je bil dolga leta odbornik Geografskega društva Slovenije, aktivno se je udeleževal zveznih geografskih kongresov in republiških simpozijev ter zborovanj. Več let je bil tajnik Zveze geografskih društev Jugoslavije.

Ko smo se poslavljali od sodelavca, učitelja, prijatelja in človeka, nam je bilo težko, zdaj tudi čutimo, kako nam je bil potreben, in hvaležni smo mu za delo, ki ga je opravil.

Marjan Žagar

Deseti kongres geografov Jugoslavije

(15.—20. septembra 1976)

Po enaindvajsetih letih, ki so pretekla od četrtega kongresa geografov Jugoslavije v Beogradu, je bil v našem glavnem mestu deseti jubilejni kongres jugoslovanskih geografov. Organizacija kongresa je pripadla Srbskemu geografskemu društvu, ki je to zahtevno in odgovorno nalogo dokaj uspešno opravilo. Za kongres je bilo značilno veliko število udeležencev, nad 370, kar je pomenilo najvišjo udeležbo na vseh dosedanjih kongresih. Kongresa se je udeležilo tudi 13 gostov iz inozemstva, iz dežel, s katerimi jugoslovanski geografi tesno sodelujejo.

Tu je omeniti še dejstvo, ki ni razveseljivo, udeležba iz Slovenije je bila (razen iz Kosova) najskromnejša. Večina slovenskih udeležencev je bila iz raziskovalnih inštitucij, medtem ko je bilo število profesorjev iz srednjih šol več kot skromno.

Organizacijski del kongresa je bil zaradi jubileja slovesnejši in je obsegal otvoritev in pozdrave, ki jih je izrekel predsednik Srbskega geografskega društva M. Vasović. Sledilo je poročilo o delu Zveze geografskih društev Jugoslavije med IX. in X. kongresom, ki ga je podal predsednik T. Rakičević.

Za tem se je začel delovni del kongresa. V njem je osem referentov (iz vsake republike in obeh pokrajin) predstavilo prvo plenarno temo: povojni razvoj geografske teorije in prakse v SFRJ. Na plenarnih sestankih sta bili v vrsti referatov obdelani še temi: geografski vidik gospodarskega in družbenega razvoja SFRJ po vojni in sodobni problemi in poti razvoja pouka geografije v naših šolah.

Vsi ostali prijavljeni referati so bili uvrščeni v sekcije. Skupno število referatov na plenarnih sejah in v sekcijah je preseglo število 70. Navajanje vseh referatov in njihovih prispevkov bi tu zahtevalo preveč prostora. Glede na to, da je dokaj hitro izšel »Zbornik X. jubilejnega kongresa geografov Jugoslavije« pa to tudi ni potrebno.

Delo po sekcijah je bilo razdeljeno na štiri skupine. Ta razdelitev je predstavljala precejšnjo novost, saj ni bilo dosedanjih sekcij kot npr. za fizično geografijo, geografijo naselij, geografijo prebivalstva itd. Vsaka od štirih sekcij je zajemala obravnavo enega od vprašanj, pri reševanju katerih bi geografi v okviru svojih možnosti lahko sodelovali. V te sekcije je bilo vključeno obravnavanje: 1. teoretično-metodoloških vprašanj, 2. problemov gospodarskega in družbenega razvoja republik in pokrajin, 3. sodobnih geografskih problemov razvoja SFRJ in 4. okolja in geografije. Sekcije so bile zasnovane tako, da bi temo najprej obravnaval glavni referat, nato pa naj bi ga dopolnili koreferati. Pokazalo pa se je, da ta zamisel ni bila v celoti izpeljana, saj je vrsta referatov

bolj ali manj odstopala od osnovne teme sekcije. Organizator je s tem omogočil referiranje tudi tistim prijavljenim referentom, ki se ne posvečajo problematiki, ki so jo zajele sekcije.

V vseh sekcijah so sodelovali tudi slovenski geografi, ki so v osmih referatih predstavili rezultate svojih proučevanj in ki so se bolj ali manj nanašali na obravnavano problematiko v sekcijah. Poleg tega je bila slovenska geografija zastopana s tremi referati tudi na plenarnih sestankih.

Četrty dan kongresa je bil namenjen krajšim ekskurzijam. Dopoldne je bil ogled Smedereva (mesta, trdnjave, metalurškega kombinata) in obisk kmetijskega posestva Godomin. Popoldne pa je bil po izbiri ogled Beograda in okolice ali obisk eksperimentalne postaje za proučevanje intenzivnosti erozije v Ralji. Na teh ekskurzijah so nas organizatorji podrobno seznanili s pokrajino in geografskimi problemi krajev, ki smo jih obiskali.

Zadnja dva dneva kongresa sta bila posvečena ekskurzijam v notranjost Srbije. Udeleženci so izbirali med ekskurzijo po vzhodni Srbiji (Beograd—Požarevac—Majdanpek—Kladovo—Djerdjap—Beograd) in zahodni Srbiji (Beograd—Valjevo—Zlatibor—Kragujevac—Beograd). Na obeh ekskurzijah smo spoznali spremembe, ki so jih ti deli Srbije doživeli v zadnjem času. Zlasti poučno je bilo za tiste udeležence, ki so bili pred 21. leti na četrtem zborovanju v teh krajih.

Na koncu kongresa je bila sprejeta resolucija, kjer so postavljene strokovne, pedagoške in praktične naloge pri nadaljnjem delu jugoslovanskih geografov. Geografija naj bi se kot znanost bolj obrnila k reševanju vprašanj, pred katera je postavljena sodobna družba, s tem bi dobila dostojno mesto med drugimi vedami in si utrdila položaj tudi kot šolski predmet.

Kongres je po statutu Zveze geografskih društev Jugoslavije izvolil nove organe zveze. Ker bo XI. kongres organiziran v Črni gori, bo v naslednjih štirih letih predsedstvo in tajništvo v Titogradu (predsednik M. Radović). Predsedstvo se je povečalo od dosedanjih 10 (predsednik, tajnik in osem predstavnikov republik in pokrajin) na 11 članov. Izvoljen je bil še predstavnik Vojno geografskega inštituta iz Beograda (general D. Petrović). Poleg teh ima predsedstvo še osem stalnih članov. Izvoljeni so bili tudi člani komisij in njihovi namestniki (komisije za znanstveno delo, pouk geografje in za publikacije) ter nadzorni odbor. V vseh teh organih sodelujejo predstavniki vseh republik. Sedež posameznih delovnih področij, je tam, kjer deluje izvoljeni predsednik. Tako je vodstvo nacionalnega komiteja v Beogradu (predsednik M. Vasović), komisija za znanstveno delo v Skopju (predsednik G. Mileski), komisija za pouk v Sarajevu (predsednica N. Mastilo) in komisija za tisk v Ljubljani (predsednik I. Vršer).

Na koncu kongresa so udeleženci sprejeli tudi resolucijo, v kateri protestirajo proti zatiranju Slovencev (na Koroškem) in Gradiščanskih Hrvatov v Avstriji.

F. Lovrenčak

Simpozij o sociogospodarskih in prostorskih problemih Slovencev v Italiji, Trst, 27.—29. januar 1977

Z ustanovitvijo Slovenskega raziskovalnega inštituta (Slori) v Trstu so Slovenci v Italiji dobili po zunanem obsegu sicer skromno ustanovo, po načinu dela, organiziranosti in po delovnih uspehih pa dejavnik, ki v strokovnem pogledu preseneča celo strokovnjake v Italiji kot tudi v SR Sloveniji. Ena od zadnjih obsežnih akcij inštituta, ki je imela namen osvetliti stanje in osnovne vzroke spreminjanja socioekonomske strukture prebivalstva na celotnem slovenskem etničnem ozemlju v Italiji, je dobila končno podobo na simpoziju v Trstu od 27. do 29. januarja 1977.

V 18 referatih so bili predstavljeni rezultati raziskav socioekonomske in prostorske strukture širših območij (npr. Beneške Slovenije, Goriške, Tržaškega) ter teritorialno ozkih vzorčnih predelov (npr. Ukev in Zabnic, občin Dreka in Grmek, Standreža, območij gradnje avtoporta pri Fernetičih in načrtovane proste industrijske cone pri Brezovici).